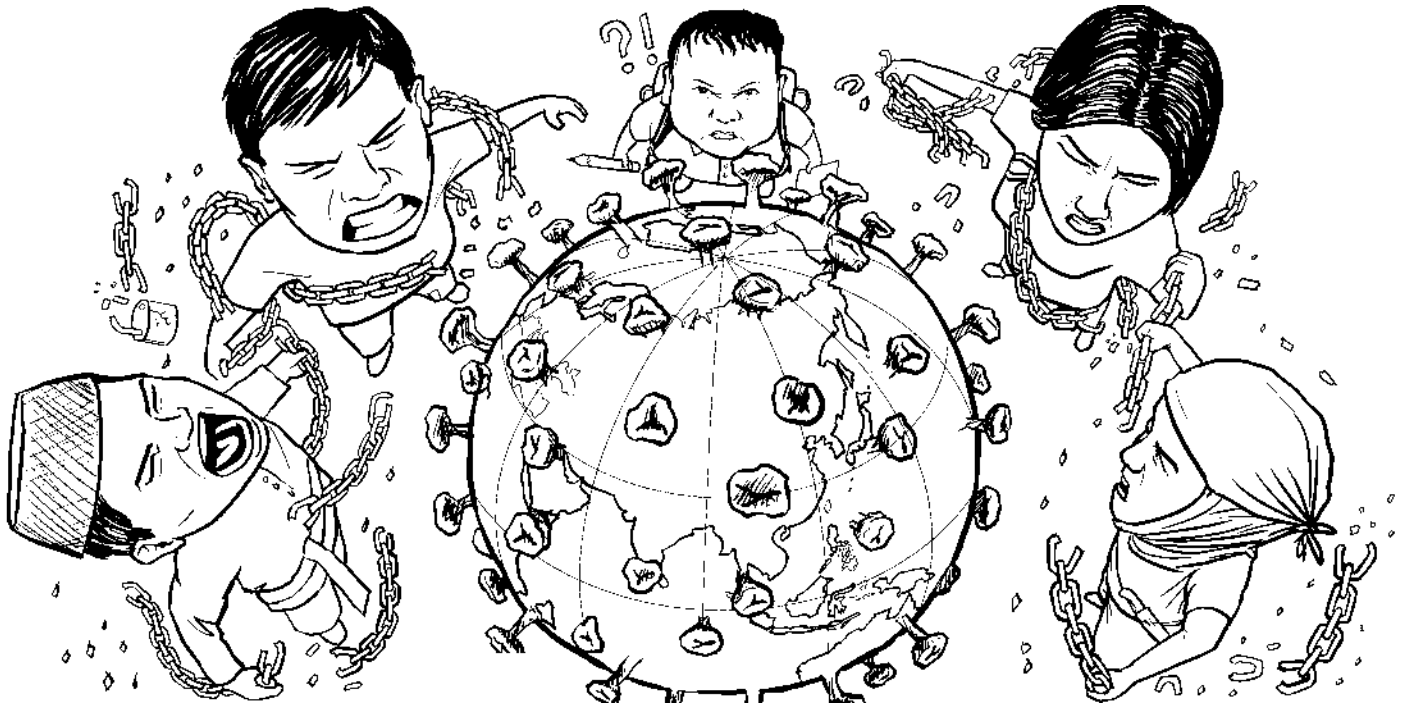

ANG

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Bayan

Edisyong Hiligaynon
Tuig LI No. 20
Oktubre 21, 2020
www.cpp.ph

EDITORIAL

Mangahas maghimakas kag magprotesta sa tunga sang pandemya

Ang panahon sang pandemya panahon sang protesta kag pagbato sang banwa sa mga tirano nga nagalapak sa ila kahilwayan, nagapabaya sa ila kaayuhan kag nagapamigos nga may kapintas nga malala pa sa naglapta nga balatian.

Sa nagkalainlain nga bahin sang kalibutan, malaparan nga nagahulag ang pumuluyo sa mga demokratiko nga pag-alsa. Ginapakita nila nga indi sablag ang pandemya sa pagsulong sang mga paghimakas, sangsa maghimakas sa atubang sang ginpagrabe nga pagpamigos kag pagpangtapna sa tabon sang pandemya. Halin sa US, Indonesia, Thailand kag iban pa nga pungsod, minilyon nga pumuluyo ang nagabuhos sa karsada agud batuan ang pasismo kag tiraniya sang pila.

Ginakasangkapan ni Duterte ang militarista nga lockdown agud ipa-

kontrol sa pulis kag militar ang adlaw-adlaw nga pangabuhì sang pumuluyo, pwersahan nga ipalayo ang kada isa sang mga tawo kag pungan sila nga mag-isa kag magbato. Ginapatudok ni Duterte sa utok sang mga tawo ang palso nga rason nga “bakuna lang ang solusyon” agud tabunan ang kamatuoran nga indi niya sarang pamunuan ang pungsod sa panahon nga ini.

Sa umpisa pa lang, inutil na si Duterte. Suldado, indi duktor ang nagpamuno. Militarista nga lockdown ang pirme nga solusyon. Gin-

"Mangahas...", sundan sa pahina 2

7 armas naagaw sa Surigao del Sur

PITO KA ARMAS ANG nakumpiska sang Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Surigao del Sur sa wala sang lupok nga reyd si ni sa istasyon sang Philippine Coast Guard (PCG) sa Barangay Wakat, Barobo, Surigao del Sur sang Oktubre 12. Hubog ang mga elemento sang PCG kag napaslawan sila nga depensahan ang ila nga istasyon. Nakumpiska sang BHB ang .30 kalibre nga machine gun, apat ka riple nga M16, duha ka .45 pistola, lima ka ammo vest, duha ka radyo nga pangkomunikasyon kag ginatos nga bala.

Madasig nga nakontrol sang mga Pulang hangaway ang ila nga target sa sulod lang sang pila ka minuto. Hilway

"7 armas...", sundan sa pahina 3

talikdan sang estado ang responsibilidad sini nga ipatuman ang mga ti-kang para sa kaluwasan: wala sang libre nga *mass testing*, wala sang libre nga pagbulong sa balatian nga Covid-19. Nagganansya ang mga kapitalista kag kawatan samtang padayon nga nagalapta ang bayrus. Kadam-an sang mga nalatnan nagahugot na lang sang paha sangsa mapatay sa gastos sa ospital.

Sa pandemya, pagpamigos kag pulitika ang prayoridad ni Duterte. Ginguba ang ekonomya kag pangabuhian sang masa. Ginlumos sa utang ang banwa. Wala sang kaluoy nga pagpamatay, pagpamigos kag pagpangkugmat batuk sa mga kritiko. Mahigko nga gera sa kaumhan. Mga daku nga kapitalista kag mga kroni ang nakabenepisyo. Labi nga nangin hugot ang kontrol sa Kongreso. Wala-untat nga mga tikang agud magpabilin sa pwesto.

Nagabukal ang dugo sang pumuluyong Pilipino sa kaakig sa pagpabaya, pagpaantus kag pagpamigos sang pasista nga rehimeng Duterte. Wala tupong ang ginaantus sang

mga mamumugon, mangunguma, mga wala sang trabaho, mga manunudlo, nars, empleyado, pamatanon, Lumad, kag mga Moro. Nagapangita sang alagyan kag nagahulat sang kahigayunan ang bilog nga pumuluyo agud ipakita ang nagaribok nila nga balatyagon batuk sa tiraniya ni Duterte.

Luyag sang bilog nga pumuluyo nga manukot sa nagahari nga rehimen kag todo-todo nga maghimakas batuk sa terorismo, korapsyon kag pungsodnon nga pagtraidor ni Duterte. Luyag nila nga bug-os kusog nga batuan ang Anti-Terrorism Law, ang badyet para sa pasismo kag *pork barrel*, ang mga proyekto pang-imprastruktura nga paantus sa masa, ang polisiya nga pagbuhin sa sweldo sang mga mamumugon, ang plano nga dugang nga buhis sa masa kag kaltas buhis sa mga daku nga kapitalista, ang polisiya nga pagsalig sa dumuluong nga pautang, ang plano nga bag-uhon ang konstitusyon kag iban pa nga iskema para makapabilin sa poder ang hubon ni Duterte.

Ara sa abaga sang mga pungsodnon-demokratiko nga pwersa

nga pamunuan ang bilog nga pumuluyo sa ila pagbato. Responsibilidad nila nga ipakita ang kaisog, militansya kag kaalam sa atubang sang sistematiko nga atake sang rehimen batuk sa ila kubay. Samtang nagahalang sa pandemya, dapat uboskusog nila nga tinguhaon nga lab-uton kag pahulagon ang minilyon nga pumuluyo. Dapat pamunuan nila ang malaparan nga pagpahulag sa masa kag ibuhos ang ila kusog sa karsada —ang pangunahon nga patag sang pagbato kag pagpanukot sa tirano.

Daku ang papel sang mga pamatanon kag estudyante nga Pilipino sa pagpukaw kag pagpahulag sa bilog nga pumuluyo. Dapat matinugahon nila nga himuon nga tipunon ang ila kusog bisan nakasira ang mga kampus kag eskwelahan. Dapat itransporma sa materyal nga pwersa ang pangkatilingban nga kamuklatan sang mga pamatanon kag handum para sa demokrasya kag kahilwayan. Dapat sila nga magserbi nga tingog sang bilog nga pungsod sa paghimakas batuk sa tiraniko nga gahum.

Krusyal ang papel sang mga mamumugon sa pagbato sa pasista nga rehimeng Duterte. Sa tanan nga sektor sa kasyudaran, ang mga mamumugon ang may ikasarang nga magpakita sang pinakadaku nga pwersa nga dululungan nga magmartsa. Kinahanglan lubos nga itransporma ang mga pabrika kag mga komunidad padulong sa mga eskwelahan para pataason ang kinalamang kag pag-analisa sa kahimtangan sang pungsod, mga problema sang masang mamumugon kag pumuluyong Pilipino kag ang kakinahanglanon nga mapangahas nga magbato. Dapat lab-uton ang ginatus nga mga pabrika, tukuron ang mga unyon kag asosasyon kag pahulagon ang masang mamumugon para isulong ang ila kaayuhan kag interes sang bilog nga banwa.

Ang malaparan nga paghulag sang mga pamatanon, mamumugon, mangunguma kag mga imol ang magaserbi nga ubod sang malapad nga paghiliusa sang tanan nga iban

Tuig LI No. 20 | Oktubre 21, 2020

Kaundan

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles. Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan..

 [instagram.com/prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)

 [@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)

 cppinformationbureau@gmail.com

Editoryal: Mangahas maghimakas	1
kg magprotesta sa tunga sg pandemya	1
7 armas, naagaw sa Surigao del Sur	1
Kadalag-an sg mga unyon	3
IRR sg ATA, ginpagwa na	3
Bulan sg mangunguma, gindumdom sa Mendiola	4
Duta bilang kapital, di para sa pagpanguma	4
Hustisya para kay Baby River kg Ina	5
Bata, ginluthang sg militar sa Bukidnon	5
Paantus sa <i>distance learning</i>	6
Pagpanghimulos sg Amazon sa mga Pilipino	6
Kahimtangan sg migrante sa tunga sg pandemya	7
Sa malip-ot nga pulong	8
Ginabayo sg grabe nga krisis ang US	9
Maggad sg mga bilyunaryo, nagtriple	9
Nagasulong nga hublag anti-rasismo	10

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada buwan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas

"Mangahas..." halin sa pahina 1

pa nga demokratikong pwersa. Paagi sa pagpakita sang kaisog kag militansya, patud nga mabun-ag ang unos sang kaakig kag protesta para sa kahilwayan kag demokrasya.

Samtang ginasulong sa kasyudaran ang malapad nga mga pangmasang paghimakas, padayon nga paigtingon kag palaparon sang hangaway sang banwa ang pagpakig-away gerilya sa kaumhan agud silutan ang mga armado nga gaway sang pasistang rehimen. Samtang mas madamo nga taktikal nga opensiba, mas mahitad ang kaaway agud indi magpokus ang bug-os nga pwersa sa pagtapna sa banwa. Samtang mas madamo nga kadalag-an sa armadong paghimakas, labi nga nagaisog ang pumuluyo nga maghimakas para tapuson ang tiraniya ni Duterte. **AB**

"7 armas..." halin sa pahina 1

man nga nakaatras ang mga pwersa sa pihak sang nagasulugpon nga mga tsekpoynt sa nasyunal haywey.

Madugay na nga ginareklamo sang mga mangingisda ang pagpangilkil sa ila sang mga elemento sang PCG. Obligado nga isurender sang mga mangingisda ang bahin sang ila nga nahulik sa mga pasista. Isa pa nga reklamo ang pagpanakit sang PCG sa isa ka bata.

Albay. Apat ka suldado sang 49th IB ang patay kag napulo ang rarong sa pag-ambus sa ila sang BHB-Albay samtang ginabaybay ang dulunan sang Barangay Del Rosario kag Tobgon, Oas sang Oktubre 17. Ang ambus sabat sa nagapadayon nga nakapokus nga operasyon sang 9th ID sa prubinsya.

Bukidnon. Apat nga tropa sang AFP ang napatay samtang tatlo ang napilasan pagkatapos sila nga palukpan sang eksplosibo sang BHB-Bukidnon sa Barangay Salaysayon, Quezon, Bukidnon sang Oktubre 9. Pagkatapos ang inaway, wala sang patugsiling nga ginbomba sang AFP ang lugar.

Misamis Oriental. Ginparalisa

sang BHB-Misamis Oriental ang tatlo ka trak kag bus sang multinasyunal nga korporasyon nga Del Monte Philippines, Inc. sa Sityo Talambao, Barangay Bulahan, Claveria, Misamis Oriental sang Oktubre 6.

Antes sini, ginharas man sang isa ka yunit sang BHB sang Oktubre 5 ang mga elemento sang CAFGU nga nagserberi nga pwersa nga pangseguridad sang mapandambong nga operasyon sang Mindanao Energy (MINERGY), kumpanya nga nagaprodyus sang kuryente kag nagaopereyt sa Barangay Quezon, Balingasag.

Ang mga opensiba nga ini sabat sa mga nakapokus nga operasyon militar sang AFP sa North Central Mindanao kag sa padayon nga operasyon sang mga mapangwasak nga plantasyon kag minahan.

Western Samar. Patay ang CAFGU kag notoryus nga paramilitar nga si Carlos Diaz sa ambus sang mga Pulang hangaway sa Matuguinao sang Septyembre 28. Si Diaz katapu sang grupo nga Dos nga bantog sa pagpamatay sang mga sibilyan sa nasambit nga prubinsya. **AB**

Kadalag-an sang mga unyon, ginkasadya

MADINALAG-ON NGA NAPIRMAHAN ang *collective bargaining agreement* (CBA) sa tunga sang United Coca-Cola Workers Union-IBM-KMU kag maneydsment sang Coca-Cola Beverages Philippines Inc. sa Imus, Cavite sang Oktubre 16.

Antes sini, markado ang kadalag-an sang pila ka unyon sa Laguna sa pagduso sang kinamatarung kag kaluwasan sang mga mamumugon sang pabalik-kon sila sa trabaho sang Mayo. Natulod, halimbawa, sang unyon sa Gardenia (pabrika sang tinapay), ang maneydsment sang kumpanya nga hatagan sang sweldo ang mga mamumugon nga napilitan nga magkwarrantina. Nahimo man sang unyon sa Daiwa (pabrika sang elektroniks) nga iduso sa kumpanya nga hatagan ang mga mamumugon sang 50% sang ila nga sweldo sang una nga ipatuman ang *lockdown*. Gin-ani man sang mga mamumugon sa Nexperia (pabrika sang elektroniks) ang benepisyo sa ikaayong lawas nga napadaog sang ila nga unyon. Sa idalom sini, naduso nila ang pag-agom sang libre nga *testing* sa mga mamumugon kag iban pa nga benepisyo para himuon nga luwas ang ila nga pabrika.

IRR sang ATA, ginpagwa na

GINPAGWA NA SANG Department of Justice ang Implementing Rules and Regulations (IRR) sang Anti-Terrorism Act (ATA) sang Oktubre 18. Unod sini ang mga detalye sang pasista nga mga probisyon sang layi nga daan na nga ginsikway sang pumuluyo.

Nakasaad sa IRR nga indi sini pagbilangon nga terorismo ang pagprotesta kag iban pa nga pagpamilit sa mga kinamatarung, pero sa kundisyon lang nga wala ini sang katuyuan nga "kugmaton ang publiko" o "magbuyagyag sang mensahe sang kahadlok" kag kon anu-ano pa nga kabangdanan nga mahimo arbitraryo nga itakda sang rehimen.

Ginhatagan sini sang wala kutod nga gahum ang gintalana sang presidente nga Anti-Terrorism Council nga amo magatumod kon sanday sin-o ang mga terorista kag pagaobligahon ang tanan nga pamatud-an nga wala sila sang kasal-anan. Wala ini sang kinatuhay sa ginahimo sang militar sa kaumhan kon sa diin ginabilang na nga mga "myembro sang BHB" ang mga sibilyan kag ginapilit sila nga "sumurender" agud "limpyuhan" ang ila mga ngalan. Lapas ini sa pinakabasehan nga mga kinamatarung sibil kag ginabaliskad ang internasyunal nga mga pagsulundan sang mga proseso nga hudisyal.

Bulan sang mangunguma, gindumdom sa Mendiola

Ginatos nga mangunguma sa pagpanguna sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas kag ila mga suporter ang nagmartsa padulong sa Mendiola sining Oktubre 21 bilang kabahin sang pagdumdom sa Bulan sang Mangunguma. Panawagan nila nga “Tapuson ang paantus, pabaya kag pasista nga rehimeng Duterte!”

Siling nila, *guilty* si Duterte sa mga krimen batuk sa mga mangunguma. Naglakbay ang mga mangunguma halin sa Bulacan, Bataan, Pampanga, Tarlac, Rizal kag mga mangingisda halin sa Cavite para magpasakup sa protesta.

Nagtigayon man sang mga paghulag ang mga mangunguma sa Bataan, Iloilo, Camarines Sur, Albay, Masbate kag Sorsogon sa atubang sang mga lokal nga upisina sang National Food Authority agud iduso ang pagtaas sa presyo sang palay.

Antes sini, nagpiket ang mga myembro sang KMP sa atubang sang Department of Agrarian Reform sang Oktubre 15 kag 16.

Mamumugon sa ikaayong lawas. Isa ka protesta sa mga ospital nga gintawag “Protest from Ward” ang ginlunsar sang Oktubre 9. Nakig-isa diri ang mga mamumugon sa Philippine Children’s Medical Center, National Center for Mental Health, Tondo Medical Center kag iban pa.

Nagprotesta ang mga katapu sang Jose Reyes Memorial Medical Center Employees Union sang Oktubre 13. Ginpakamalaut nila ang pag-u-

sik sang pondo sang Department of Health nga nahibal-an nga may nakapondo nga *na-expire* nga mga bulong kag suplay nga nagabalar sang ₱2.2 bilyon sa kabilugan. Gindumdom man nila ang ila lider nga si Judyn Bonn Suerte nga nagtaliwan sang Hulyo 31 nga nalatnan sang Covid-19 samtang nagaserbisyo sa nasambit nga ospital.

Mamumugon. Nagpiket ang mga mamumugon sang Robina Farms upod ang Kilusang Mayo Uno sa atubang sang upisina sang National Conciliation and Mediation Board sa Intramuros, Manila sang Oktubre 12 agud pamatukan ang nagahana nga pagpahalina sa kumpanya. Plano nga pahalinon sang maneydsment ang 292 mamumugon sang Robina Farm 11 sa Antipolo City, Rizal sa pagbalibad nga “nagakaputo” na kuno ang kumpanya.

Imol sa syudad. Nagmartsa ang nagkalainlain nga progresibong organisasyon sa pagpanguna sang Kalipunan ng Damayang Mahihirap padulong Mendiola sa Manila sang Oktubre 12 agud pamatukan ang nagahana nga demolisyon sa Intramuros, Tondo kag iban pa. AB

THAILAND

Pulo-pulo ka libo nga Thai, kadaman pamatan-on ang nagapadayon nga nagaprotesta sa Bangkok halin pa Hulyo para iduso ang pagbiya sang ila punong ministro, paglusaw sa bug-os nga parlamento kag paglunsar sang eleksyon kag paghimo sang bag-o nga konstitusyon. Nanawagan man sila nga ireporma ang monarkiya kag kakason ang mga lalaki nga nagadumili sa pagpakamalaut sa hari kag iban pa nga pyudal nga mandu. Madamo na sa mga lider sini ang gin-aresto kag ginkulong. Sining Oktubre, nagsugod man ang mga protesta sa iban pa nga bahin sang pungsod.

INDONESIA

Linibo ka mamumugon kag pamatan-on ang nagpasakup sa tatlo ka adlaw nga pungsodnon nga welga halin Oktubre 8 batuk sa bag-o nga pasar nga Omnibus Job Creation Bill. Nakasaad sa hagna nga ini ang pagbuhin sang daan nga natalana nga *severance pay* sang lampas katunga kag pagkakas sa nasyunal nga minimum nga sweldo pabor sa pagsulod sang mga kumpanya sa pagmina. Mapintas nga ginapangbungkag sang mga pulis ang mga rali sa mga sentrong syudad sang pungsod kag ginatos ang gin-aresto.

Duta bilang kapital, indi para sa pagpanguma

DAW KAMPEON sang repormang agraryo ang World Bank sa pagtulod sini nga ipatitulo ang mga indibidwal nga parsela sang duta, isa ka madugay na nga ginaduso sang mga gamay nga mangunguma. Sa Africa, Latin America kag Asia, ginapondohan sini ang pagpadasig sa mga proseso para kuno papagsikon ang pamuhunan sa agrikultura.

Sa Pilipinas, gin-aprubahan sini sang Hulyo ang \$370 milyon nga pautang para sa iskema nga Support to Parcelization of Lands for Individual Titling (SPLIT) sang rehimeng Duterte. Target sang iskema nga bungbong ang mga titulo nga ulupod nga ginapanag-iyahan sang madamo nga benepisyaryo o ang gintawag nga “collective certificate of

land ownership award (CLOA)”. Suno sa datos sang estado, 53% lang sa mga duta nga ginpanagtag sang nagligad nga halos apat ka dekada ang mga indibidwal nga titulo. Ang 1.4 milyon nga ektarya, nga ginpanagtag sa 750,000 mangunguma, sakup sang nagkalainlain nga kolektibo nga CLOA.

Ang pinakatuyo sang pagpanag-

tag sang indibidwal nga titulo amo nga pahapuson ang balwasyon, pagbaligya kag sa ulihi kumbersyon sang mga duta nga agrikultural. Ini para likawan ang limitasyon sang mga titulo nga kolektibo nga indi pwede gamiton bilang kolateral sa pagpangutang sa mga bangko kag sa sini indi pwede maremate. Pahapuson man sini ang pagpanukot sang buhis sa propyedad sang mga lokal nga guberno. Dugang nga pabug-at ini sa mga mangunguma nga lubong sa utang dulot sang mataas nga gasto sa produksyon kag manubo nga presyo sang mga produktong agrikultural.

Hustisya para kay Baby River kag Ina!

Nagalapnag ang panawagan nga hustisya kag pagkunderar sa makahayop nga pagrato sang rehimen Duterte sa detenido pulitikal nga si Reina Mae (Ina) Nasino kag iya tatlo ka bulan nga lapsag nga si River nga nagtaliwan sang Oktubre 9 sa balatian nga *acute respiratory distress syndrome*.

Ini pagkatapos pila ka beses nga gindingut sang mga upisyal sang rehimen ang kinamatarung ni Reina Mae nga makaupod kag matatap ang lapsag. Una, wala siya gintugutan nga magdugay sa Jose Fabella Memorial Hospital sang siya nagbunag. Pwersahan sila nga ginbulag pagkatapos isa ka bulan, sa panahon nga kinahanglan gid sang lapsag ang gatas sang iloy. Sang magbalatian ang lapsag, pila ka beses nga ginbalibaran sang rehimen ang mga petyon nga ginplatar sang mga abogado ni Reina Mae agud

makita nga buhi ang anak sa ulihi nga kahigayunan.

Ulihi na nga gintugutan sang rehimen si Ina nga makabisita sa anak, pero imbes nga tatlo ka adlaw, tig-tatlo ka oras lang sa haya kag lubong ang ginhatag sa iya.

Ginpasuksok sang PPE, nakaposas kag bantay-sarado siya sang masobra 40 armado nga gwardya kag pulis sang una nga duawon ang haya sang anak sang Oktubre 13.

Sa adlaw sang lubong sang Oktubre 16, ginmando sang mga pulis ang ginasakan sang lungon ni River kag

gindalagan ang bangkay. Ginbalabagan man sang 100 pulis kag tinawo sang BJMP ang pamilya kag suporter sang mag-iloy sa paghiliusa sa martsa para manawagan sang hustisya. Tubtob sa sementeryo wala ginhuksan sang mga gwardya sang posas si Reina Mae agud mauyatan man lang sa ulihi nga kahigayunan ang lapsag. Agud kundenahon ang pagmaltrato sang pulis, nagprotesta ang mga himata kag suporter sang mag-iloy sa sementeryo dungan sang lubong.

Iligal nga gin-aresto si Reina Mae, upod ang duha pa nga aktibista sa sulod sang upisina sang Bayan-NCR sa Tondo, Manila sang Oktubre 31, 2019 sa isa ka malaparan nga *crackdown* batuk sa mga aktibista. Ginpasakaan sila sang himu-himo nga kaso *illegal possession of firearms and explosives*. AB

Bata, ginluthang sang militar sa Bukidnon

Pilason ang isa ka bata sa pataratas nga pagpangluthang sang mga suldado nga ginadudahan mga katapu sang 8th IB sa Upper Pulangi, Barangay Indalasa, Malaybalay City, Bukidnon sang Oktubre 16.

Ginhimo ang pagpang-atake bilang balos sa taktikal nga opensiba sang mga Pulang hangaway. Sa sulod sang isa ka oras, gin-istraping sang mga suldado ang mga balay, payag kag ulumhan sa erya kag gintarget ang sin-o man nga makita. Lakip sa ginpalukpan si Jemlyn Liaban, 10 anyos, nga naigo sang bala sa tiil, kag si Jessica Limpyo nga karga sadto ang iya lapsag. Nagaani sang mais ang mga biktima upod sang siyam nga himata sang matabo ang pagpangluthang.

Pagkatapos sini, nagderetso ang mga suldado sa sentro sang barangay kag ginbakol ang residente nga si Titi Limbos. Ginangkat man nila sang sumbaganay ang lider sang Matripona, isa ka lokal nga relihiyoso nga grupo. Ginreport man nga ginkanyon sang militar ang lugar sang Oktubre 15 kag 16.

Sa Camarines Sur, ginpatay

sang 83rd IB ang sibilyan nga si Joana Marpiga sa iya balay sa Barangay Mangga, banwa sang Bato. Gin-akusahan siya nga katapu sang Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Pambobomba. Sang Septyembre 30, ginkanyon sang 20th IB ang mga residente sa Sityo Canonghan, Barangay Osmeña, Palapag, Northern Samar. Naglawig ini sang halos 15 oras. Gin-istraping man sang militar ang talamnan sang mga mangunguma sa Barangay Bagacay.

Antes sini, apat ka beses nga nagbuhi sang mortar ang mga suldado sa Oras River kag Barangay Siljagon sa banwa sang Mapanas. Ginpaidalom man sang 20th IB sa kontrol sini ang nasambit nga barangay sa tabon sang “Retooled Community Support Program”. Gindumilian ang mga mangunguma nga maggwa agud mag-ani sang palay kag arbitraryo nga ginaaresto ang

mga naglapas.

Sa Western Samar, naguba ang balay sang isa ka mangunguma kag napatay ang iya duha ka ginasadog nga idu sa pagpanganyon sang 19th IB sa Barangay San Isidro, Matuginao sang Septyembre 26. Naigo man sa pagpanganyon ang bahin sang komunidad nga malapit sa eskwelahan.

Pag-aresto. Arbitraryo nga gin-aresto sang 8th IB ang 16 ka residente sang Sityo Ulayanon, Barangay Kalabugao, Impasug-ong, Bukidnon sang Agosto. Gindala sila sa kampo sang batalyon sa Impasug-ong kag gindetiner sang halos isa ka semana agud piliton nga “magsur-render”.

Sa Surigao del Sur, ginbalabagan ang salakyan kag gin-aresto sang mga elemento sang pulisya kag 36th IB ang lima nga mamumugon sang ABI, isa ka kumpanya sa konstruksyon, sang Oktubre 14 sa Sityo Hubasan, San Vicente, Carmen. Gin-akusahan sila nga nagadala sang mga gamit-eksplisibo kag suplay sang BHB. AB

Paantus nga *distance learning*

Bangungot ang gin-agyan sang mga manunudlo, estudyante kag ginikanan sa una nga tatlo ka semana sang “distance learning” halin Oktubre 5. Sila ang nag-agi sang kabudlay sa nagatinambak nga problema kag paantus bunga sang pagpabaya sang rehimeng Duterte sa pag-atubang sa Covid-19 kag mga epekto sang pandemya sa edukasyon. Labi nga ginpatampok sang malala nga problema sa *distance learning* ang kapalpakan ni Duterte.

Ginpahambog ni Sec. Leonor Briones sang Department of Education (DepEd) nga madinalag-on kuno ang pagbalik-eskwela sang masobra 24 milyon nga estudyante. Sa pihak ini sang tambak nga mga reklamo pangunahon sa kakulangan sang mga modyul kag mga depekto sini, kuhol-kahinay nga signal sang internet kag kakulangan sang mga kagamitan para sa mga estudyante, pagpang-ulipon sa mga titser kag iban pa.

Kulang katama ang mga gin-imprensa nga modyul sang DepEd. Naduso ang madamo nga manunudlo sa pangpubliko nga mga eskwelahan nga mag-imprensa sang kaugalingon nila nga mga modyul kag ipanagtag ang mga ini sa mga estudyante gamit ang kaugalingon nga pondo. Tuman kagamay ang gintalana nga badyet sang sentral nga upisina sa distrito nga mga eskwelahan.

Sang Oktubre 14, gin-ako mismo sang upisyal sang DepEd sa Kongre-

so nga imposible ang pagpasige-sige sang *blended learning* gamit ang modyul. Magakinahanglan sang 1.1 bilyon nga modyul para sa tanan nga 22.4 milyon nga estudyante sa tatlo ka bulan. Bangud diri, mapilitan ang DepEd nga sayluhon sa *digital learning* ang mga estudyante nga naka-salig sa modyul. Masobra 70% sang mga nag-enrol ginpili nga magtuon gamit ang mga modyul bangud wala sila sang mga *gadget* kag *internet*.

Ginreklamo man sang mga estudyante kag ila mga kapamilya ang pagtambak sang mga asignatura nga wala sang nagakaigo nga bulig sa pagsabat sa mga ini. Suno sa ACT Teachers Partylist, indi pag-ibasol sa mga manunudlo ang *burnout* o *stress* nga nabatyagan sang mga estudyante kag ginikanan bangud bunga ini sang pagpamilit sang DepEd nga ipatuman ang kurikulum nga ginhimo para sa *face-to-face* (nagaatubangay) nga pagtuon kag indi para sa *distance learning*.

Napaslawan ang DepEd indi lang sa paghatag sang nagakaigo kag dekalidad nga mga modyul, kundi sa mas basehan pa nga paghimo sang nagakadapat nga kurikulum nga santo para sa bag-o nga sistema sang pagtuon. Wala man sang maathag nga ubay ang DepEd para sa oras sang paghimo sang mga titser, kag sa baylo gin-obligar sila nga pirme naka-“on” o pwede nga tawagan-24 oras, pito ka adlaw sa isa ka simana-sa mga pamangkot sang mga estudyante kag ila nga mga ginikanan. Ginapadali sila nga maghimo sang mga modyul para sa telebisyon nga nagalab-ot sa masobra 200 bidyo kada simana, pero wala sang nagakaigo nga suporta sa ila.

Wala sang gintalana nga pondo ang DepEd para sa kaluwasan sang mga manunudlo. Sa Cagayan Valley, nareport ang pagkalaton sang masobra 200 ka titser nga nagpanagtag sang modyul nga wala sang proteksyon batuk sa Covid-19. AB

Pagpanghimulos sang Amazon sa barato nga kusog-pangabudlay sa Pilipinas

SA NAGTALIWAN NGA ANUM ka bulan, panawagan sang mga *call center agent* sa sanga sang Teleperformance sa Cebu, nga dugangan ang mga tikang sa ila upisina agud magsanto sa mga hangkat dala sang Covid-19. Ang Teleperformance isa ka kumpanya nga French nga ginkontrata sang Amerikano nga kumpanya nga Amazon bilang *call center* sini. May ara ini 22 ka upisina sa Pilipinas.

Sang Abril, ginreklamo nila ang kakulangan sang akomodasyon sa ila trabaho kag kabudlayan sa transportasyon dulot sang pagdumili sa pagbyahe sang dyip kag *curfew*. Wala sila gintugutan nga magtrabaho sa balay bisan kontra ini sa polisiya sang Amazon. Pagkatapos magreklamo, labi pa nga naglala ang ila sitwasyon.

Imbes hatagan sang nagakaigo nga madayunan, gindumilian sang kumpanya ang pagtulog sa salog sa upisina kag ginpwera sila nga magrenta sa malapit nga erya. Bangud diri, 20% sang ila sweldo nagakadto sa renta.

Padayon sila nga ginapatrabaho sa gutok nga naka-*aircondition* nga upisina kon sa diin imposible ang

physical distancing. Indi regular ang disimpeksyon sa ila mga lamesa kag ginagamit nga mga kompyuter. Madamo na ang ginreport nga sintomas pareho sang ubo kag hilanat, pero wala sila ginasapak. Wala sang *mass testing*. Ang mga nalatnan ginapauli lang kag wala ginawelduhan. Wala mahibal-an sang mga mamumugon kon areglado bala nga ginareport sang kumpanya ang kahimtangan sa Department of Health.

Lakip ang Teleperformance sa mga kumpanya nga gintugutan nga magpabilin nga bukas sa bilog nga panahon sang pandemya, bisan indi ini “esensyal” sa lokal nga ekonomya.

Kahimtangan sang mga migrante sa tunga sang pandemya

Lakip ang sektor sang mga migranteng Pilipino o *overseas Filipino worker* (OFW) sa pinakamabaskog nga ginahanot sang pangkalibutanon nga reseyon nga gindulot sang pandemya nga Covid-19. Subong nga bulan, naglab-ot na sa 250,000 OFW (o halos sangkatlo sa kabilugan nga numero) ang natulod nga mag-uli sa Pilipinas pagkatapos madulaan sang trabaho. Lakip sila sa nagalab-ot sa 400,000 OFW nga nadulaan sang trabaho sa panahon sang pandemya. Ginatantya nga magadaku pa ang numero sang madulaan sang trabaho padulong sa isa ka milyon tubtob sa masunod nga tuig.

Sa pinakaulihi nga datos sang reaksyunaryo nga gubyerno sang Oktubre 17, naglab-ot na sa 11,146 ang kabilugan nga numero sang mga migrante nga nagpositibo sa Covid-19. Sa kabilugan, ginatantya nga may 811 OFW na ang napatay bangud sa bayrus.

Daku ang epekto sang pagkadula sang trabaho sang mga OFW sa ila mga pamilya bangud kadam-an sa ila pangunahon nga nagasalig sa remitans para gastuhan ang ila mga basehan nga kinahanglanon. Suno sa Consumer Expectation Survey sang reaksyunaryo nga estado, 94% sa mga pamilya sang OFW nagasalig sa remitans bilang pangtaytay sa galastuhan sa pagkaon kag balay, 67% sa edukasyon, 51% sa gasto sa medikal kag 17% bilang pangbayad-utang.

Nagresulta ang malaparan nga disempleyo sa kubay sang mga migrante sa pagbagsak sang kabilugan nga remitans sa pungsod sa nagtaliwan nga walo ka bulan. Suno sa pinakaulihi nga report sang Bangko Sentral sang Pilipinas, nagnubo ini sang \$585 milyon (P29.3 bilyon) kumpara sa ginlista nga \$22 bilyon (P1.1 trilyon) sa pareho nga mga bulan sang 2019. Ginalauman pa ang labing pagtibusok sini kadungan sang padayon nga pagpangdalasa sang pandemya kag pagsira sang mga negosyo sa nagkalainlain nga bahin sang kalibutan. Ginatulod sang problema nga ini ang apektado nga pamilya sang mga OFW nga mas maghugot sang paha sa tunga sang krisis.

Para paggwaon nga may kabala-

ka ang rehimen sa sektor, ginapabugal sang Department of Labor and Employment (DOLE) sang Oktubre 16 nga naayudahan kuno sini ang 291,952 apektado nga migrante sa idalom sang programa nga ginatawag “Abot Kamay ang Pagtulong” (AKAP). Nagareklamo ang mga OFW nga tuman kagamay kag kulang ang P10,000-ayuda nga ila nabaton para makalampuwas ang ila pamilya. Kon partehon sa walo ka bulan nga nadulaan sila sang trabaho, katumbas lang ang ayuda sang P42-kompensasyon kada adlaw. Makaigo lang ini para makabakal sang isa ka kilo nga bugas.

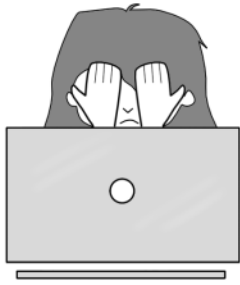
Ang ginatos ka libo nga migrante nakapauli na sa ila mga prubinsya nangin kabahin na subong sang lokal nga hangaway nga wala sang trabaho. Pareho sang iban pa nga mga mamumugon, madamo sa ila ang nagadiskarte na lang sang mapangitan-an nga para makalampuwas sa krisis. Gamit ang nabilin nga sinup-tan, ang pila sa ila nagtukod sang gamay nga mga tindahan kag iban pa nga negosyo.

Samtang, ginatos ka libo nga

OFW pa ang nagapabilin nga istranded sa mga pungsod nga ila ginatrabahuan kag nagakabuhi lang paagi sa inisyatiba sang pareho nila nga migrante kag donasyon. Halimbawa sini ang libre nga pagpanagtag sang pagkaon, bulong kag iban pa nga materyal nga ayuda sang mga sanga sang Migrante kag mga utod nila nga organisasyon. Mas masami, wala sila sang masaligan sa mga Pilipino nga upisyal sang embahada. Para sa madamo sa ila, indi opsyon ang pagbalik sa Pilipinas. Limitado kag tuman kamahal sang pamasaha sa eroplano. Madamo ang indi makabayad sa ila *placement fee* (bayad sa ahensya nga nagpagwa sa ila sa pungsod) nga nagalab-ot sa \$10,000 (P500,000).

Labaw pa diri ang ginaagyan sang mga migrante nga wala sang papeles o ilegal nga nagatrabaho sa iban nga pungsod. Kadam-an sa ila nagatrabaho sa idalom sang areglo nga “no work, no pay” bilang manuglimpyo, *caregiver* kag tagahatag sang iban pa nga personal nga serbisyo. Bangud wala sang papeles, indi sila kwalipikado nga magbaton sang mga benepisyo pareho sang subsidiyo para sa mga nadulaan sang trabaho, serbisyo sa ikaayong lawas kag iban pa nga ayuda. Umpisa nga ginpatuman ang mga *lockdown*, nagapabilin sila sa balay sang ila mga amo, kon sa diin ginapatrabaho sila sang lampas sa gintalana nga oras nga wala sang bayad. Indi sila makapauli, bangud wala sang pangabuhian ang ila mga pamilya sa Pilipinas. AB

7 sa kada 10

babayeng Pilipino ang nakaagi sang pagbastos online, kadam-an may edad 15-20.

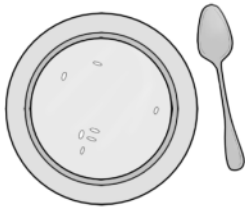

60%

pagtaas sang numero sang mga tawag sa hotline para sa mga tawo nga nagaagi sang problema sa pagpamensar o mental health problem sa panahon sang pandemya.

690 MILYON

numero sang mga tawo nga nagatulog nga gutom adlaw-adlaw sa bilog nga kalibutan bangud sa kawad-on sang makaon.

Ginkuhaan: Food and Agriculture Organization

115 MILYON

ginatantya nga makaagi sang sobra nga kaimulon sa bilog nga kalibutan subong nga 2020.

Ginkuhaan: World Bank, Oktubre 2020.

Nagakahulugan ini sang mas madamo nga tawo ang nagaagi sang depresyon, anxiety kag/o gusto nga maghikog.

Ginkuhaan: National Center for Mental Health, Oktubre 2020.

1 sa kada 4

ka mamumugon nga pamatan-on sa bilog nga kalibutan ang nadulaan sang trabaho sa panahon sang pandemya.

Ginkuhaan: International Labor Organization, Agosto 2020.

53%

o 3,388 sa 6,321 nga napatay sa Covid-19 wala na makaabot sa ospital kag

Ginkuhaan: Department of Health, Oktubre 2020

75%

sa mga kritikal wala na ginapa-ospital bisan may mga kama pa kuno para sa ila.

Indi magnubo sa

289

napatay nga pasistang mga tropa sang rehimeng Duterte o katumbas sang 1 gamay nga batalyon sa mga armado nga inaway sa BHB umpisa Enero tubtob Oktubre.

Oktubre 20, 2018

Adlaw nga ginmasaker kag ginsunog sang mga paramilitar ang siyam ka mangunguma nga kabahin sang bungkalan sa Hacienda Nene, Sagay, Negros Occidental sa insidente nga gintawag nga Sagay Masaker.

\$20.63 TRILYON

Ginatantya nga lab-uton sang pederal nga utang sang US subong nga tuig.

Mas daku na ini (106%) kumparar sa lokal nga ekonomya sang pungsod.

Ginabayo sang malala nga krisis ang imperyalismong US

M inilyon nga Amerikano ang natalana nga magboto sa ika-59 nga eleksyon sa pagka-pangulo sa palaabuton nga Nobyembre 3. Pagahiwaton ang eleksyon nga ini sa tunga sang pandemya kag nagahagunos nga hublag kontra-rasismo nga nagbunga sang nagapadayon nga brutalidad kag sistematiko nga pagpamigos sang katilingban nga Amerikano sa mga Itom. Ang duha nga ini, kadungan sa malala nga krisis sang kapitalismo nga nagluntad antes ang pandemya, ang ginahagmakan subong sang pumuluyong Amerikano.

Magkasumpong sa eleksyon san-day Donald Trump, subong nga presidente kag representante sang partido nga Republican, kag Joseph Biden, representante sang partido nga Democratic. Madamo ang nagapangulba nga dayaon ni Trump ang eleksyon kag indi siya magpanaog sa pwesto bisan malutos siya sa botohan. Base ini sa paliwat-liwat niya nga deklarasyon nga ang solo nga pamaagi para siya malutos amo nga kon madaya ang eleksyon.

Sang Agosto, gindeklarar niya nga ang solo nga pamaagi para mapverde siya kon dayaon siya.

Sa madamo nga sektor kag lugar, amat-amat na nga nagataas ang numero sang mga handa nga magboto kay Biden para lang makuha sa pwesto si Trump. Ginakabig nila ini nga “pauna nga tikang” sa pagduso sang mga reporma kag pagbag-o para sa kaayuhan sang mga mamumugon nga Amerikano. Nakita man nila ini nga kahigayunan para palig-unon ang ila kubay kag iduso ang ila makatarungan kag madugay na nga mga reklamo sa sweldo, trabaho, edukasyon, pabalay, labi nga pagkaalalangay kag iban pa nga kinamatarung labi na sa tunga sang pandemya.

Indi matapna nga pandemya

Isa ang US sa mga pungsod nga tubtob subong wala pa makapanginpadlos sa pademya nga Covid-19. Suno sa Lancet, isa ka pahayagan medikal, palpak ang US sa pagtapna sa pandemya dulot sang indi tayuyon kag indi maathag nga tikang sang gubyrno sini. Ini sa pihak sang pagangkon sang US sang abanse nga mga ahensya sa pagpanalawsaw kag pagtapna sang mga balatian nga gi-

nakilala kag ginarespeto sa bilog nga kalibutan.

Umpisa Mayo, ang US ang pangkalibutanon nga sentro sang pandemya nga Covid-19. Ini ang may pinakamataas nga numero sang mga natalnan (8.1 milyon) amo man ang napatay (220,000).

Ginabasol sang daku nga bahin sang pumuluyong Amerikano ang palpak nga tikang ni Trump sa pandemya nga ginbansagan nila nga “populismo nga medikal”. Sang Mayo pa nagpanawagan ang mga duktor sa Lancet nga islan na si Trump kag pabaskugon ang mga ahensya sa ikaayong lawas pareho sang Center for Disease Control (CDC). Siling sini, bisan pa nga may mga pagsala ang CDC sa umpisa, labi nga nag-atras ang sabbat sang US sang ginpahigad ni Trump ang ahensya. Lakip sa mga kahinaan sang US ang mga kasaypanan sa *mass testing*, paggamit sang indi masaligan nga *test kit* kag tuman ka hinay nga pagproseso kag pagpagwa sang resulta sang madamo nga test.

Sandig sa datos sang CDC, pina-kaapektado sang Covid-19 ang mga Itom kag pumuluyo nga may kolor (indi puti). Halos tatlo ka beses sila nga mas malatnan, lima ka beses nga mas maospital kag duha ka beses nga mas mapatay sa Covid-19 kumparar sa mga puti. Dulot ini sang sistematiko nga diskriminasyon; kawad-on sang akses sa serbisyo sa ikaayong lawas; kawad-on sang kaluwasan sa mga trabaho; daku nga lang-at sa kita, edukasyon kag manggad; kag kulang o gutok nga pabalay.

Krisis sa pangabuhian

Gindulot sang pandemya ang pinakamalala nga krisis sa trabaho sa

kasaysayan sang US. Masobra 58 milyon ka tawo sa pungsod ang nagdeklarar nga nawad-an sila sang trabaho halin sang Mayo. Sa isa ka panahon, naglab-ot sa 150 milyon nga Amerikano ang kinahanglan nga hatagan sang subsidyo para makalampuwas ang tagsa nila ka pamilya. Pinakamadamo sa mga nadulaan sang mga trabaho nga manubo sang sweldo sa sektor sang *pagretail*, personal nga serbisyo, transportasyon kag turismo. Duha sa tatlo sa mga trabaho nga ini ginatungdan sang kababainhan, kag mayorya sa ila babaeng may kolor.

Ginatantya nga 42% sang mga trabaho nga temporaryo nga nadula sa umpisa sang pandemya dalayon na nga madula. Sang Septyembre, ginreport nga may 40%-45% pa lang sa mga trabaho nga ginatungdan sang mga puti ang nabalik. Ara sa 20% man sang mga trabaho sang mga Itom kag iban pa nga pumuluyo nga may kolor ang narekober.

Kadungan sang kawad-on sang trabaho ang pagnubo sang kita sang mga propesyunal kag nagatrabaho sa mga upisina. Sa isa ka pagtuon sadtong Hulyo, ginatantya nga arana sa 20 milyon nga mamumugon ang nagbaton sang mas manubo nga sweldo. Masobra 10 milyon nga mamumugon ang ginbuhinan sang sweldo sang halin 5% tubtob 50%. Ang iban pa napilitan nga magtrabaho nga buhin ang oras sa idalom sang mga pleksible nga areglo pareho sang “work from home”.

Ang mataas nga tantos sang wala trabaho nagakahulugan nga mas madamo nga Amerikano ang ginagutom, nagakapeligro nga madu-

“Ginabayo...,” sundan sa pahina 10

Manggad sang mga bilyunaryo, nagdaku pa sa panahon sang pandemya

Samtang nagatibusok ang kita kag nagakadulaan sang pangabuhian ang minilyon nga Amerikano, naghobok naman ang manggad sang nagapanguna nga mga bilyunaryo sa US. Suno sa duha ka pribado nga pagpanalawsaw, nagtaas sang \$850 bilyon ang manggad sang masobra 600 bilyunaryo nga Amerikano halin Marso tubtob Oktubre 12. Lampas \$1 trilyon ang gintingub nga nadugang sa manggad sang 12 nga nagapanguna nga bilyunaryo nga Amerikano. Doble ang kantidad nga ini sa kabilugan nga ayuda nga ginahatag sang guberno sang US sa 150 milyon nga Amerikano nga nadulaan sang trabaho halin Marso.

Nagapanguna sa listahan si Jeff Bezos, tag-iya sang Amazon, isa ka kumpanya nga nagabaligya sang salalakot nga produkto gamit ang internet. Nadugangan ang iya manggad sang 40% o \$73.2 bilyon. Ini samtang linibo sa iya mga mamumugon ang nagaantus dulot sang indiluwat nga mga kundisyon sa pagtrabaho. Sang Septyembre, naglab-ot na sa 20,000 mamumugon sa mga bodega sang Amazon ang nagbalatian sang Covid-19. Padayon ang

pagpanubo sa sweldo sang mga trabahador, nga kadam-an kontraktwal kag kulang ang benepisyo.

Masunod sa iya si Elon Musk nga nagapanag-iya sang kumpanya nga Tesla, nga nagganansya sang \$67.4 bilyon o halos triple sang manggad niya sa umpisa sang tuig. Pwersahan nga ginkaltasan ni Musk sang 10% tubtob 30% ang sweldo sang tanan niya nga mga mamumugon halin pa sang Abril. Ginsipa niya ang 3,000 kag temporaryo nga wala ginapasu-

lod nga wala sang bayad ang linibo nga iban pa.

Upod nila nga nakapanginpulos sang husto sa pandemya sanday Bill Gates (Microsoft), Mark Zuckerberg (Facebook) kag Warren Buffet (Berkshire Hathaway).

Sa bilog nga kalibutan, ginreport sang Oktubre 7 nga naghobok ang kabilugan nga manggad sang 2,189 pinakamanggaranon nga indibidwal (upod ang nauna nga nasambit) sang 27.5% sa sulod lang sang apat ka bulan. Nagtimbuok ini halin \$8 trilyon sang Abril padulong \$10.2 trilyon sang Hulyo nga pinakamataas nga nalista sa kasaysayan sang kalibutan.

Sa Pilipinas, pinakadaku ang naghobok sang manggad sang burges kumprador nga si Edgar Sia II, ang ika-21 pinakamanggaranon nga Pilipino. Naghobok ang iya manggad sang 75% o nagalagting nga ₱14.6 bilyon sa sulod lang sang isa ka tuig, halin ₱19.5 bilyon sang 2019 pakadto ₱34.1 bilyon sa subong. Si Sia ang tag-iya sang CityMall, MerryMart kag DoubleDragon Properties Corp. **AB**

"Ginabayo..." halin sa pahina 9

laan sang puluy-an kag wala sang akses sa bahasan nga mga serbisyo sosyal, lakip ang medikal.

Suno mismo sa datos sang rehimen sang Hulyo, 30 milyon nga Amerikano ang naghambal nga nagaagi sila sang gutom, triple sa numero sang nagligad nga tuig. Ginatantya nga 52 milyon man ang wala sang kasiguruhan sa pagkaon. Makita ini sa milya-milya nga pila sa mga *food bank* (mga nagapanagtag sang pagkaon) kag pila ka gatos ka beses nga pagdamo sang mga tawo nga ginaserbisuhan sang mga *food kitchen* (mga kalan-an nga libre sa mga wala sang mapuy-an kag iban pa nga imol).

Pinakamalala ang insidente sang gutom sa kubay sang mga bata, nga nagtaas sang 14 beses kumparar sang nagligad nga tuig.

Sa una nga mga bulan sang pandemya, may 27 milyon nga Amerikano ang nadulaan gilayon sang *health insurance*. Luwas pa ini sa minilyon nga Amerikano nga wala sang *health insurance* antes pa ang pandemya. Kadungan sini, 30 milyon tubtob 50 milyon nga Amerikano ang nagakapeligro nga madulaan sang puluy-an bangud sa kawad-on sang ikasarang magbayad sang renta. **AB**

Nagasulong nga hublag anti-rasismo

HALIN MAYO 22 tubtob Agosto 24, sa kasagsagan sang pandemya sa pungsod, naglab-ot sa 7,750 ang nalista nga paghulag sang Black Lives Matter (BLM) sa masobra 2,000 lokasyon sa tanan nga 50 estado sang US. Kadam-an (93%) sang mga paghulag nga ini malinong, kag naglab-ot lang sa kagamo o kalakasan kon ginabungkag sang mga pulis o ginapasilabtan sang maka-Trump nga mga indibidwal o grupo.

Sa mga paghulag, 392 ang mapintas nga ginbungkag sang mga pulis kag paramilitar sa mandu ni Trump. Madamo man ang gingamo paagi sa hungod nga pag-ipit sang salakyan sa mga tawo sang mga rasista nga indibidwal, pwersa nga pangseguridad sang estado o myembro sang rasista nga grupo nga paramilitar pareho sang Patriot Prayer, Three Percenters kag Proud Boys nga pareho nga masupog nga tagasuporta ni Trump.

Bisan nga naghupa na ang mga paghulag halin sa putuk-putukan sini sang Hunyo, madamo pa gihapon nga paghulag ang nalista kada semana.

Naglutok ang paghulag nga BLM subong nga tuig pagkatapos mapatay sang mga pulis si George Floyd, samtang ginaaresto siya sa kaso sang paggamit sang peke nga kwarta, sang Mayo 25. Sa pihak sang higante nga mga demonstrasyon pagkatapos sini, nagpadayon ang brutalidad sang pulis sa mga Itom, nga nagresulta sa anom pa nga pagpamatay paglab-ot sang Agosto 26. Lakip sa mga biktima si Breonna Taylor, isa ka paramedik nga gintiro sang mga pulis samtang nagakatulog sa balay bangud nasal-an siya nga kriminal.